

Kuatiañe'ẽ Daniel rehegua - Papapy mokõipa poapy haña hañaicha mokoĩ"}}

Ojehechakuaa haña umi Doctrina Japu: Peteĩ Análisis Crítico Daniel 8 rehegua ha umi Desafío Teología Adventista-pe guarã

Jeff Pippenger
2024-01-11

Pe kuatiañ michĩva Roma rehegua oñerrepresenta jave versíkulo porundygui doce peve Daniel capítulo ocho-pe, ha'e peteĩ símbolo oñembyaíva, ha'ẽgui peteĩ símbolo travestismo rehegua, peteĩ oĩva kuimba'e ha kuña apytépe, omoambuéva ijehegua peteĩgui ambuépe. Kóva oñemoĩ porã pe entendimiento Millerita ndive, he'íva Roma oñerrepresentaha mokõi fase rupive: pe peteĩha fase ha'e Roma rembiapo estado rehegua, ha pe mokõiha fase ha'e Roma rembiapo iglesia rehegua; hákatu pe género kuéra oscilación-pe umi versíkulope, pe kuatiañ michĩva oĩ historia ha profecía secuencia gui okápe (oñembyaíva). Upéicharõ jepe, umi irundy versíkulo peteĩteĩva orrepresenta historia ojoajúva directamente téra Roma rembiapo estado rehegua ndive téra Roma rembiapo iglesia rehegua ndive. Roma pagana omuña asýkuri opa umi ojokóva ijehe pe autoridad imperial rehe, ha katu pe persecución Roma papal rehegua (kuñáva) versíkulo diez-pe, oñembohape específicamente yvága rehe.

Pe entendimiento Millerita-pe guive, Roma ha'e hague pe irundyha ha pahaite tetãnguéra, pe ojere jey va'ekue estado-gui tupão-pe ha upéi jey estado-pe ha tupão-pe, ndaha'ei va'erã kuri mba'e ojepy'apýpe hikuái. Ha'ekuéra ohechakuaa kuri pe ñembyai hierro ha ñai'ũ rehegua umi py Daniel capítulo mokõi-pe, ha oñentende hañaante mokõi fase Roma rehegua ramo, mba'eveichavérõ noñeikotevẽi ojedefini haña peteĩ secuencia histórica específica peteĩ irundyha ha poha tetã rehegua. Péicha avei oñentende hikuái capítulo siete rehegua, moõ pe hatĩ oñe'ẽva'ekue mba'e guasueterei pe Altísimo kóntrape, oreko hague mbohapy hatĩ ojeipe'áva'ekue umi diez hatĩ ypykue pe mymba Roma reheguágui. Jepe Miller ohechakuaa va'ekue pe oscilación de género versíkulo nueve guive doce peve, upéva ndoikovéi va'erã kuri mba'eve pe iñentendimiento-pe pe irundyha tetã ha'eha Roma rehegua. Pe entendimiento Millerita-pe, pe irundyha tetã opa kuri ary 1798-pe, ha pe ambue evento profético ou va'erākuri hapykuéri ha'e Cristo Jejujey Mokõiha.

Pe kuña pehẽngue ohechauka pe kuña ombojoguáva fornicación espiritual pe kuimba'e pehẽngue ndive, ha ojehechauka umi téxto diez ha doce-pe.

Ha okakuaa eterei, pe ehupyty peve yvágape oĩva ehérsitope; ha omombo yvýre umi ehérsitogua ha umi mbyjakuéra apytégui peteĩ aty, ha opyrũ hi'ári. Daniel 8:10.

Pe mbyaigua guasu papagua ojereva'ekue kristianismo rehe (yvágape oĩva ñorairõhára aty) rehe, ha pe versíkulo doce-pe Roma papagua (kuña), ohupyty mbarete omboguata haña hembiaapo porojuka haña, pe tembiapo vai rupive, oñemongarai haña tekoñaña rupi Europa ruvichakuéra ndive.

Ha oñeme'ẽ chupe peteĩ ehérsito oñemoĩ hañua pe mymbajuka ára ha ára rehegua rehe, ñembyai rupi; ha omombo yvýre pe añetegua; ha ojapo hembiaapo, ha osẽ porã. Daniel 8:12.

Pe “ehérsito” pe versíkulope ohechauka pe mbarete militar oñeme'ẽ vaekue papadópe “pe ára ha ára rehe”. Pe ñe'ẽ “rehe” he'ise “gui”. Umi mburuvicha pagáno Europa pegua guive (Roma pagána), ojehechaukáva “pe ára ha ára” rupive, oñeme'ẽ papadópe pytyvõ militar (pe “ehérsito”) “tembiapo vaikue rehehápe”. Tupaó ha estado joaju, ha tupaó oisãmbyhy upe joaju, ha'e pe “tembiapo vaikue”. Upe tembiapo vaikue káusa rymba ha'e tuguy kristiáno. Peteĩ jevy papado oguereko rire ipópe umi ehérsito Roma pagána pegua, Roma papal (“ha'e”) “omboyke yvýpe añetegua; ha omba'apo, ha oñakãrapu'ã.”

Daniel capítulo once, versíkulo treinta y uno-pe, avei ojehechauka umi ehérsito oñeme'ẽha Roma papal-pe:

Ha umi yva oñemopu'ãta hese, ha omongy'ata pe tupaópe imbaretévva, ha oipe'ata pe mymbajuka ára ha ára, ha omoĩta pe mba'e jeguaru oporomongu'e'ỹva. Daniel 11:31.

Pe versíkulo ohechauka pe ñemoambue histórico Roma pagána-gui Roma papál-pe. Pe versíkulope umi “jyva” ha'e umi mburuvicha guasu Europa-pegua oñepyrũva opu'ã hañua papado rehehápe, oñepyrũvo Clovis, mburuvicha guasu Francokuérare (Francia), año 496-pe. Umi “jyva” avei omongy'a “pe santuario mbarete rehegua” (táva Roma), umi ñorairõ tapiate rupive siglo irundyha guive pe año 538 peve. Umi “jyva” avei ombogue pe resistencia pagána opu'áva papado ñemopu'ã rehe, ha pe año 508-pe, pe resistencia pagána opa hañua.

Pe ñe'ẽ oñembohasáva “oipe'a hañua”, ha'e pe ñe'ẽ hebreo “sur” ha he'ise “oñemboguejývo” téra “oñemboguejýramo”. Pe “jyva kuéra” omoĩ pe “mba'e jeguaru ombyaíva” (papado), yvy guapyhápe año 538-pe. Daniel capítulo 8, versíkulo 12-pe ojehechauka ramo “aty” oñeme'ẽ hague pe michĩva haĩ kuñameguávape, upéva oñemoĩ peteĩcha capítulo 11, versíkulo 31 rembiasa reheve. Apocalipsis aranduka avei ombohová upe añetegua capítulo 13-pe.

Ha pe mymba guasu ahecháva va'ekue ojogua kuri peteĩ jaguarete rehe, ha ipykuéra ha'e peteĩ oso pykuéraicha, ha ijuru peteĩ león jurúicha; ha pe dragón ome'ẽ chupe ipokatu, iguapyha, ha tuicha mba'epu'aka. Apocalipsis 13:2.

Hermana White ombojekuaa hañua porã pe mymba oĩva pe mokõiha versíkulope ha'eha pe papado, ha avei pe dragón oĩva upe versíkulope ha'eha Roma pagana. Roma pagana ome'ẽ mbohapy mba'e pe papadope; “ipu'aka, iguapyha, ha tuicha autoridad.”

Mburuvicha guasu mbaretépe ogehupyty Roma pagana rupive, oñepyrũvo Clovis ndive ary 496-pe. “Apyka” oguapy hañua ipoguýpe ha ogoverna hañua, oñeme'ẽ papado-pe ary 330-pe, mburuvicha guasu Constantino omyenyhẽvo hóga guasu Constantinopla-pe, ohejávo itavusu yma guarã, Roma, tupao papal poguýpe. Ary 533-pe, mburuvicha guasu Justiniano he'i mburuvicha guasu rembiapoukapy rupive papa ha'eha tupao akã ha umi herejía mohendaha, upéicha ome'ẽvo ipape “mburuvicha guasu” Roma-gua papa-pe. Daniel capítulo 8, versíkulo 12-pe, ojehechauka araka'épa oñeme'ẽ peteĩ “ehérsito”, ha upe añetegua maranduhára rehegua oñemoneĩ heta testigo rupive. Upe ára guive (oñepyrũvo ary 496-pe), papado “oñakãrapu'ã porã.”

Oseguíta “ojapo” ha “oporomoakã porã” pe ára peve pe pochy oĩva Israël retã yvate gotyo rehe opa haña ary 1798-pe, ha pe papado ojapyhy haña pe ijerida omano hañaáva.

Ha pe rréi ojaopóta hembipota he’iháicha; ha omopu’ãta ijehe, ha ombotuicháta ijehe opaichagua tupã ári, ha oñe’ëta mba’e hechapyrãva Tupãkuéra Tupã rehe, ha ipo porãta pe pochy oñembotývo; pe ojejapókuaáva niko oikóta. Daniel 11:36.

Pe versíkulo 9 pehẽ capítulo 8-pe oñemombe’u Roma kuimba’éva rehegua (Roma pagana), ha ojehechauka upe mbohapy paso rupi ojeporavo ha oñemoinga haña ipoguýpe, upe Roma pagana ojaopova’ekue, ha upéva ohechauka haña umi mbohapy hendaguasu geográfica oñemomba’éva’eráva ikatu hañaíicha Roma papal oñemoĩ ko yvy apyka ári, ojehechauhaháicha umi mbohapy hatĩ oñekytĩva’ekue capítulo 7-pe. Umi mokõi mbohapy paso rupi ñemomba’e Roma pagana ha papal rehegua, ohechauka umi mbohapy mba’ejoko geográfica Roma moderna rehegua, Daniel 11:40–43-pe. Upéi, capítulo 8, versíkulo 11-pe, pe hatĩ michĩva kuimba’éva (Roma pagana) jeýma ojehechauka. Pe versíkulope, pe lógica oñesantifikáva tuichaite añete ha hatã, upéva umi kuimba’e ñembohory rehegua oisãmbyhýva Jerusalénpe ojejopy va’erākuri omoingévo heta japu teológica ikatu hañaíicha omopu’ã haña hikuái iñepyenda japu.

Ha’e oñembotuicha voi pe ehérsito ruvicha peve, ha chugui ojeipe’a pe sakrifisio ára ha ára guáva, ha oñembyai iñesantuario renda. Daniel 8:11.

Jajepyrũvo guive umi moneda ha umi ita jeguaka japúva oñemoinge va’ekue Adventismo-pe 1863 guive, tekotevẽ ojehechakuaa oĩha mokõi mba’eporãha guasu oje’e hañaíicha katupyry teológico rehegua, Adventismo oñembotuichahápe hese, ha’éva ipyenda omombarete haña umi doctrina Protestantismo apóstata ha Catolicismo rehegua. Pe he’íva umi teólogo moderno Adventismo-pegua ha’e hikuái térã katupyry Biblia rembiasakue rehe, térã katupyry Biblia ñe’ẽnguéra rehe. Iporuháicha pe versíkulo, ohechauka pe ñe’ẽ profética oiko hague chupekuéra peteĩ kuatione’ẽ oñembotýva ramo, ha avei ohechauka pe he’íva hikuái ha’eha katupyry Biblia ñe’ẽnguéra rehe, ha’eha añetehápe pe Fariseísmo rehegua jehechauka pyahu ko’ágagua.

Peteĩha ha’e pe ñembotavy’ỹ umi ñe’ẽme’ẽme kuimba’e térã kuña rehegua pe hatĩ michĩvare versíkulo porundy guive pakõi peve. Oĩramo añetehápe ha’ekuéra katupyry ñe’ẽ hebreo rehe, ndoheja mo’ãi, térã nomombareteve’ỹi, pe añetegua Daniel ojepuru porã hague umi ñe’ẽme’ẽ kuimba’e ha kuña rehegua ko’ã versíkulope. Pe hatĩ michĩ ojehechauka mokõivéva ñe’ẽme’ẽme, ha umi ñe’ẽme’ẽ ou ha oho umi versíkulo rupi. Umi teólogo oñecha’ã omo’ã ko añetegua mba’e vai reheve ha viru gua’u reheve, péva niko hesakã porã ohechaukágui versíkulo pa peteĩha ohechauka Roma pagána, ndaha’éi Roma papal. Ha’ekuéra katu, añetehápe, oñe’ẽ hatã pe hatĩ michĩ versíkulo pa peteĩhagua ha’eha papa, ha añetehápe ha’e Roma pagána.

Ojehechakuaávo mokõi umi irundy versíkulo apytégua pe mimbipa michĩ rehegua ha’eha kuimba’e ha mokõi ambue ha’eha kuña, upéicharõ ndahasýi omoinge haña pe añetegua bíblica: peteĩ kuña, marandu’ypy marandúpe, ohechauka peteĩ iglesia; ha peteĩ kuimba’e ohechauka peteĩ tetã. Ko mba’e jeikuaávo oheja opa umi ohechasevape ohechakuaa haña pe mimbipa michĩ versíkulo once pegua ha’eha Roma kuimba’éva (Roma pagana), ndaha’éi Roma kuñáva (Roma papal).

Upévare, ko versíkulo oñentende ombo'eha Roma pagána (ha'e) oñemomba'eguasú hague pe ehérsito ruvicha rovake, ojapo haguéicha Roma pagána omoĩrõ guare pe ehérsito ruvichápe Calvario kurusúre. Ndaha'úi añoite Roma pagána oñemomba'eguasú hague Cristo rehe kurusúpe; pe versíkulo osegi he'i haña hese (Roma pagána rehe) “pe sacrificio ára ha ára gua ojeipe'a hague.”

Pe kuation Daniel-pe oĩ mokõi ñe'ẽ hebreo mokõivéva oñembohasa “ojeipe'a” haña. Umi ñe'ẽ ha'e “sur” ha “rum”. Mokõivéva ojepuru pe tembiapo pe santuariope. “Sur” he'ise ojeipe'a térã oñembogue, ha araka'e pe altárgui pe santuariope ojeipe'a va'ekue tanimbu, pe ñe'ẽ ojepurúva oñemombe'u haña upe jeipe'a ha'e “sur”. Pe ñe'ẽ “rum” he'ise oñemopu'ã ha oñemomba'eguasú, ha pe pa'i pe santuariope omopu'áva'erãrõ peteĩ ofrẽnda oñemyengovia haña, upérõ ha'eva'erã “rum” (omopu'ã) pe ofrẽnda. Pe versíkulo once-pe, Roma pagana (“pe ára ha ára”) ojaopóta “rum” (oipe'a) haña pe paganismo omopu'ã ha omomba'eguasúvo pe rrelihiõn pagana.

Róma pagana omopu'ã ha omomba'eguasúta pe religiõn pagana. Umi teólogo adventista he'íva oguerekoha katupyry umi ñe'ẽ bíblica-pe oiporavo omoñe'ẽ haña opaite jevy “take away” ojuhúva Daniel arandukápe ramo “remove”. Ha'ekuéra ndohechakuaái Daniel jehaikue iñambue ha hendaitépe ojehaíva, ha upévare oñemoĩ proféta Daniel ári.

Umi teólogo he'íva ontendeha umi ñe'ẽ oĩva la Biblia-pe ome'ẽ argumento ombojehe'a hañaícha mba'érepa Daniel oipotáta he'ise peteĩchagua mba'e, oiporúramo jepe mokõi ñe'ẽ iñambuéva. Ha'ekuéra ojapo estudio puku ha ikane'õva umi ñe'ẽ rehe, omombarete haña he'íva japu. Umi teólogo he'íva ontendeha pe tembiasakue bíblica oñe'ẽ haña, he'i pe jeporu vai oñemopyenda haña pe kuaa rehe, tembiasakue ryepýpe ára iñambuévape peteĩ ñe'ẽ ikatu hañaícha he'ise ambue mba'e, ha upévare Daniel oiporúramo mokõi ñe'ẽ iñambuéva, peteĩ experto añaõnte tembiasakuére ikatu oikuaa mba'épa añetehápe Daniel he'iseva'ekue. Tuicha mba'e jahechakuaa haña ko'ã mokõi tape japu, ipórke ojeporu jepi umi teólogo ohekáva okañy haña pe metodología “línea ári línea”-gui.

Ha'e oñembotuichave voi pe ehérsito Ruvicha guive peve, ha hese rupi ojeipe'a pe mymbajuka ára ha ára guare, ha oñembyaipa pe tenda isantuariopegua. Daniel 8:11.

Pe ñe'ẽ oñembohasáva “ojeipe'a” ramo pe versíkulope he'ise “opu'ã ha oñemomba'eguasú haña”. Ndaha'úi he'iséva oñemboipe'a haña. Ko añetegua omoheñói ñemyangekói ha joavy umi teólogo adventista-kuérape ñuarã, pórke ijypykuéra ndopytái mbarete peteĩ jehecha hañaícha pe versíkulo rehe, oñemoĩ jave pe versíkulope pe ñe'ẽ he'ise añetéva Daniel oiporúva. Ha'ekuéra he'i pe hatĩ michíva pe versíkulope ha'eha Roma papal, ha upévare pe versíkulo he'íta va'erã “hese rupi” (Roma papal) “pe ára ha ára oñeipe'a kuri.”

Ha'ekuéra, ojekuaaháicha, ndaikatúi mba'eve haña omoĩvo pe ñe'ẽ oñembohetavéva, Sister White he'iháicha hesakã porã oñembohetaha arandupy yvypóra reheve ha ndojeporúi pe texto rehe.

“Upéi ahecha pe ‘tapia guive’ rehegua (Daniel 8:12) ha pe ñe'ẽ ‘sacrificio’ yvypóra arandu rupive oñemoĩ hague, ha ndaha'úiha pe texto pegua, ha Ñandejára ome'ẽ hague hese pe jehecha añeteguáva umi ome'ẽ va'ekuépe pe juicio aravo sapukái.” Early Writings, 74.

Ha'ekuéra ohechakuaa “pe ára ha ára guápe” Cristo rembiapo pe santuario-pe ramo, upévare “pe sacrificio ára ha ára gua” omombarete pe concepto he'íva “pe ára ha ára gua” ha'eha Cristo rembiapo sacrificial pe santuario yvágape. Péro pe inspiración ohechauka pe ñe'ẽ “sacrificio” “ndaha'úi pe texto pegua”.

Efraín ka'u háicha oikuaaukárõ “pe ára ha ára” Cristo rembiapo santuariopegua ramo, upe versíkulo upéicharõ he'íta: “ha'e rupi” (Roma papal) “ojeipe'a kuri pe ára ha ára”, térã he'íta: “poder papal rupive, ojeipe'a kuri Cristo rembiapo santuariopegua”. Añetehápe ha'ekuéra ombo'e ko japu. Ha'ekuéra insistente he'ívo pe pytũmby gobierno papal rehegua rupive ojeipe'a hague yvypóra apytu'ũgui pe entendimiento añetegua Cristo rembiapo santuariopegua rehegua.

Upéicharamo jepe pe ñe'ẽ oñembohasáva “ojeipe'a haña” ndaha'úi he'iséva ojeipe'a, ha'e he'ise oñemopu'ã ha oñemomba'eguas. Umi oñe'ẽva ijeheguiete ha'eramoha experto ñe'ẽnguéra bíblicas-pe omoĩporãrire pe he'iséva pe ñe'ẽ hebrea “rum”, upe pasáhepe, iñembohasa tekotevẽva he'i haña: “mburuvicha papal pokatu rupive, Cristo pe santuario pegua hembiape oñemopu'ã ha oñemomba'eguas.” ¿Araka'e piko pe papado omopu'ã ha omomba'eguas Cristo-pe?

Ha'ekuéra oheka omoĩ haña pe ñe'ẽ hebrea “sur” rembiapokue pe ñe'ẽ hebrea “rum” ári. Daniel oipuru pe ñe'ẽ “sur”, he'iséva ojeipe'a haña, “pe ára ha ára” rehegua mokõi ambue versíkulo; versíkulo once-pe katu, Daniel oiporavo pe ñe'ẽ “rum”, he'iséva ojehepi ha oñemomba'eguas haña. Ndaha'úi añaõte pe tembi'u mombe'ugua'u rehegua ko versíkulo rehegua vyrõreíha, pe oñembotavy rupi pe he'iséva pe ñe'ẽ oñembohasáva “ojeipe'a” ramo; ha araka'eve ndaipóri va'ekue peteĩ tiempo Cristo pe santuario-pe hembiape ministerial ojeipe'a haguéicha mba'eveichavérõ umi kuimba'e apytégui.

Ha ko kuimba'e, opyta haña opa ára gũarã, oguereko peteĩ saserdóte rembiapo ndaikatúiva oñemoambue. Upévare ikatu avei osalvaite peve umi oñemboja Tupã rendápe hese rupi, oikovégui tapia hañaicha oñemoĩ haña hesekuéra ñeporandu haña. Hebreos 7:24, 25.

Asegura haña, umi teólogo adventista ojapoháicha, oñcha'ãvo omombarete haña ijeroiva vaiete ko versíkulo jehechaukarãme, oĩ hague peteĩ aravo pe papado oipuru hague peteĩchagua pokatu oipe'a haña pe intersesión pe santuariopegua Cristo rehegua, ndaha'úi mba'eve ndoguerohorýiva, síno peteĩ mba'e itavyetereíva!

Ha umi teólogo kuéra nombo'úi pe versíkulo ohechauka haña pe papado omopu'ã ha omomba'eguas hague pe Cristo santuario pegua ministerio. Ha'ekuéra ojehekýi Daniel ñe'ẽngue he'isévagui, ha Ellen White consejo inspiradogui, ombo'e haña mba'épa ha'ekuéra oipota ombo'e, Daniel ñe'ẽngue testimonio rehe jepe.

Ha'e oñemomba'eguas voi pe ehérsito ruvicha guasúpe peve; ha hese rupi ojeipe'a chugui pe sacrificio ára ha ára, ha itupãóga marangatu renda oñemombo yvýre. Daniel 8:11.

Umi teólogo-kuéra ombo'e ko haña pe versíkulo he'iseha: “poder papal rupive, oñemboguejy haña Cristo santuario-pe hembiape ministerial”, ha pe jeipe'a Cristo rembiapota santuariopegua kuimba'e kuéra apytu'ũgui oñemombarete pe añetegua rupive, oñembojoajúvo upe jeipe'a rehe, Cristo “santuario renda oñemboguejy” hague. Ndaipóri ni peteĩ versíkulo Tupã Ñe'ẽme

ohechaukáva pe santuario yvagagua, upépe Cristo ojapohápe hembiapo ñemoĩ haña ñande rehe, araka'eve oñemboguejy hague. Ha ndaipóri avei ni peteĩ pasaje bíblico ohechaukáva pe yvága voi, ha'éva "isantuario renda", araka'eve oñemboguejy hague. Jey jeývo, umi teólogo-kuéra oñemoĩ proféta Daniel ári, pórke oñeñandu haña "isantuario renda" pe versíkulope oñeñe'ẽha Tupã santuario rehe, jepe Daniel ombo'e hesakã porã haña upe ñemimo'ã rováiite.

Umi experto-kuéra oñemboheróva lengua hebrea-pe insistente he'i ko versíkulope ñe'ẽ hebreo "rum" oñentendeve'erãha ñe'ẽ hebreo "sur" he'isévaicha. Avei insistente he'i ñe'ẽ hebreo "miqdash" oñentendeve'erãha peteĩchaite ñe'ẽ hebreo "qodesh" rehe. "Miqdash" ha "qodesh" mokõivéva oñembohasa hañuante "santuario" ramo Daniel kuatione'ẽme, upéicharõ jepe ñambue he'iséva. "Miqdash" ohechauka oimeraẽ santuario, taha'e Tupã santuario térã peteĩ santuario pagano. Ha'e pe ñe'ẽ general ojeporúva santuario rehe, péro "qodesh" ojeporu Biblia-pe añoite ohechauka haña Tupã santuario.

Daniel oikuaa porã kuri pe ñambueha peteĩ santuario pagano ha Tupã santuario apytépe. Daniel ohechaukasérre peteĩ santuario pagano, ojeporúta kuri pe ñe'ẽ "miqdash". Che remiandu hañaicha, mba'e hechapyrãite ningo umi oñehenóiva experto ñe'ẽ hebrea rehegua araka'eve noñe'ẽi pe mba'e rehe, irundy versículo ojoapykuéripe, Daniel oiporu mokõive ñe'ẽ mbohapy jevy. Daniel jeporu ko'ã mokõi ñe'ẽ hebrea rehe, mokõivéva oñembohasáva "santuario" ramo, omyesakã pe he'iséva Daniel oikuaaukase va'ekue.

Ha'e ombotuicha ijehe voi ehóvo pe mburuvicha pe ehérsitopegua peve, ha hese rupi ojeipe'a chugui pe mba'e ojeikuave'ẽva ára ha ára, ha oñembyai pe tenda isantuariopegua. Ha oñeme'ẽ chupe peteĩ ehérsito pe mba'e ojeikuave'ẽva ára ha ára rovái, pe jejavy rupi; ha omombo añetegua yvýre; ha ojapo hembipota, ha oñemomba'e. Upéi ahendu peteĩ marangatu oñe'ẽva, ha ambue marangatu he'i pe marangatu oikovévape oñe'ẽva'ekue: Mboy araka'e peve piko pe visión pe mba'e ojeikuave'ẽva ára ha ára rehegua, ha pe jejavy omongu'áva ñehundi, oñeme'ẽ hañaicha mokõivéva pe santuario ha pe ehérsito oñepyrũ haña ojeipyru haña ipy guýpe? Ha ha'e he'i chéve: Mokõi mil tresientos ára peve; upéi pe santuario oñemopotĩta. Daniel 8:11–14.

Pe pásáheite omoĩva Adventismo pyendaite, Daniel oipuru mokõi ñe'ẽ hebreo ñambuéva, mokõivéva oñembohasáva "santuario" ramo. Umi versíkulo 13 ha 14-pe, Daniel oiporavo ojepuru haña pe ñe'ẽ hebreo "santuario"-rã, ha upéva añoite ojepuru Ñandejára santuario rehegua haña Bíbliare; péro pe versíkulo 11-pe, Daniel oipuru pe ñe'ẽ hebreo general térã genérico ikatúva he'ise Ñandejára santuario, térã avei peteĩ santuario pagano.

Daniel oipota rire omombe'u haña pe "santuario" versíkulo once-pe, Tupã santuario ramo, oiporavóta kuri pe ñe'ẽ hebreo peteĩchagua pe oiporu va'ekue mokõi jey umi mbohapy versíkulo oúva ryepýpe. Hesakãiterei Daniel ojapo hague peteĩ jehechakuaa porã peteĩ santuario pagano apytépe versíkulo once-pe, ha Tupã santuario apytépe versíkulo trece ha catorce-pe! Péro Efraín ka'u reíva oñe'ẽ haña, he'i hikuái pe "tenda isantuario rehegua" oñemombo va'ekue yvýre, versíkulo once-pe, ha'e hague Tupã santuario renda, jepe omboykéramo hikuái pe ñe'ẽ "tenda".

Ha'ekuéra ombo'e pe papado oipe'a hague Cristo-gui pe hembiapo ñemomba'eguas rehegua, ha omboguevi hague pe añetegua yvagapegua tenda marangatu rehegua. Péro Daniel hesakã porã

va'ekue pe "tenda marangatu" versíkulo once-pe, ndaha'eiha Ñandejára tenda marangatu, síno peteĩ tenda marangatu pagano. Daniel péicha avei hesakã porã va'ekue ndaha'eiha pe "tenda marangatu" pe oñemboguevía, síno "pe tenda" hekoha marangatu rehegua.

Omboyke haña umi versíkulo porundy guive pakõi peve oikuaaukaha rehekakuaáva pe ñe'ẽeteete oje'éva kuimba'e térã kuña rehegua, umi teólogo moderno omoguahẽ haña peteĩ definición "pe ára ha ára rehegua" rehegua, osẽva protestantismo apóstata apytégui, ha oñepyrũ omopu'ã haña peteĩ pyenda yvyku'i ári, yvypóra remimo'ã, tekotevẽ yma guare ha jepokuaa ári. Oguahẽvo versíkulo peteĩha pa peteĩhápe, jepe omboyke hikuái pe ñemoñe'ẽ ñanepytyvõva Sister White guive, omombe'úva Miller oikuaa hague porã "pe ára ha ára rehegua" ha'éha paganismo, ha oñepyrũ ojapo haña pe tapejavyha ha ñemo'anguéra rembiporu omoirũ haña imborayhu teología katólíko ha protestante rehe.

Ha'ekuéra omoambue Roma pagána-pe Roma papál-pe pe versíkulope, ha omoĩ mbaretépe pe ñe'ẽ "mboguejy" rembiapokue pe ñe'ẽ he'iséva "hupi ha mombarete" ári. Omyesakã hikuái pe símbolo satáníko "pe ára ha ára guigua" ramo peteĩ símbolo Tupãgui ou haña, ha upéi ombojoaju peteĩ tupao pagáno ha'eha Tupã róta marangatu, ojehekýivo pe ñe'ẽ hekopete he'íva "pe tenda" pe santuario rehegua. Ha umi "ndoikuaáva" (Isaías ohenóihaicha chupekuéra), oikũmbytaha añoite umi "oikuaáva" he'íramo chupekuéra péicha haña, omoneĩ umi mombe'ugua'u rembi'u ogueraháva chupekuéra ijahapýpe haña.

Rombojapóta ñande jehechameme pe kuaapy okakuaáva rehe, oñembohechaukáva joya-kuéraicha Miller keravyotyme, pe artíkulo oúvape.

"apóstol Pablo ñanemomarandu ñandéve oíha 'oíta ojei va'ekue pe jeroviágui, ohendu haña espíritukuéra ombotavýva ha añaretã remimbo'ekuéra doctrina-kuérape.' Péva hína ikatúva ñaha'arõ. Ñane prueba tuichavéva oúta umi tapichakuéra rupi yma oñemoĩ va'ekue añeteguáre, ha upéi ha'ekuéra ojei chugui oho haña yvóra gotyo, ha opyrũ hese ipy guýpe ñembyai ha puka vai reheve. Tupã oreko tembiapo haña hembiguái jerovia haña guasúpe ñuarã. Pe enemigo rembiapu oñorairõva'erã iñe'ẽ añeteguápe rupive. Japúpe ojeipe'ava'erã ijao, ojekuaaukava'erã imba'e reko añetetéva, ha Jehová léi resape overava'erã ko yvy arapytu pytũme. Jahechaukava'erã iñe'ẽ rembijerurekuéra. Ndajajehejáita oreko'ỹre mba'eve vai jahejáramo ko tembiapo pohýi ha marangatuete. Péro jajerovia aja añeteguáre ñañangareko haña hese, ani ñañangareko ñandejehe, térã jajapo sarambi guasu oñehenóiramo ñandevé jahasa haña ñe'ẽvai ha ñemombe'u japu. Ani ñande poriahuvereko ñandejehe, síno tañandeakyhyje eterei pe Yvateve Léi rehehápe."

"He'i apóstol, 'Oúta ára hína ndaikatumo'ãi ogueropu'aka haña pe doctrina hesãiva; ha ijeheguiete rembipota vai rehe ombyatyta ijupekuéra mbo'ehárape, ijapysakuéra ohekýiva ohendu haña; ha ombojere haña iñapysakuéra añeteguágui, ha oñembojevýta mombe'upy haña.' Mávapa opa hendáicha jahecha kuimba'e kuérape hasy'ỹ hañaicha ojgueraha haña tembiapo rei ombotavývape umi omboguejýva Ñandejára Ñe'ẽ; ha katu pe añeteguá oñemoĩ vove henondépekuéra, henyhẽ hikuái py'aro ha pochy rehe. Ha pe apóstol ñe'ẽmondo Ñandejára rembiguáipe ha'e: 'Eñatende opa mba'épe, ehasa asy, ejapo evangelista rembiapo, emohu'ã porã nde ministerio.' Íarape oĩ vaekue ohejáva Ñandejára rembiapo. Ha'e ohai:

‘Demas che reja, ohayhúgui ko mundo ko’ágagua;’ ha jey he’i, ‘Alejandro, pe herréro cobre rehegua, heta ivaíva ojapo cherehe: Ñandejára tome’ẽ chupe hembiapokuéra he’iháicha; eñangareko avei hese, ha’e niko hetaiterei oñemoĩ ore ñe’ẽ ndive haña.’

“Proféta ha apóstol-kuéra ohasa peteĩchagua jejopy ha jeja’o rupi, ha pe Ovecha Ra’y Tupãgua, marangatuite ha ky’a’yva jepe, ojejopy’ã opa mba’épe ñandeichaguaicha. Ha’e ogueropu’aka umi pekadorkuéra oñemoĩva hese.”

“Opaite ñemomarandu ko ára guarã oñemombe’uva’erã jerovíape; ha katu ‘Tupã rembiguái ndoñorairõiva’erãi; síno ipy’aguapyva opavavépe ndive, katupyry haña oporombo’e, opaichagua haña, py’aporãme ombo’e haña umi ijehegui oñemoĩva.’ Ñaňongatu porãva’erã ñande Ruete ñe’ẽ ani haña ñañemongy’a umi ombotavyséva rembiapo rupive, umi oheja va’ekue jerovia. Ñañoemoĩva’erã hesekuéra ha ijespíritu ha ijehecharamóva rehe peteĩchagua tembiporu rupive ñande Mbo’ehára oipuru haguéicha oñembosarái ramo guare chupe pytũmby mburuvicha,—‘Ojehai hína.’ Jaikuaava’erã jaipuru haña Tupã ñe’ẽ katupyrype. Pe ñemokyre’y he’i: ‘Eñemoarandu ejejuha haña Tupã renondépe ojeroviapy hañaicha nderehe, peteĩ tembiapohára ndoikotevẽiva oĩ haña, omboja’o porãva añetegua ñe’ẽ.’ Tekotevẽ tembiapo kyre’y ha ñembo’e py’aite guive ha jerovia oñembohová haña umi mbo’ehára japu ha mbotavyséva jejavy ijapysakáva rehe; ‘umi ára pahápe oñuahêta ha ára vaieterei. Yvypóra kuéra ojehayhúta ijehe, iplátareikéta, oñemomba’eguasúta, oñemomorotíta, oñe’ẽvaíta, naiñe’ẽrendumo’ãi ituvakúrape, ndoagradesemo’ãi, ndojeroviapýmo’ãi, ndaijayhumo’ãi, ndopy’arorymo’ãi, ndoguerekomo’ãi ñemoĩ porã, ijapu hañaicha ombojovakéta ambu’épe, ndojejokomo’ãi, ipohýta, ndaija’emo’ãi iva’ekuére, oporotĩrõta, iñakãhatãta, oñembotuicháta, ohayhuvéta vy’arã Tupã rayhúgui; oguerékóramo jepe Tupã rerovia ra’anga, omoneíta ipokatu haña: ko’ãichaguágui ejei.’ Ko’ã ñe’ẽ ohechauka umi kuimba’e rekokatu, umi Tupã rembiguái ojojuhútava hendivekuéra. ‘Ombotavy hañaicha ombojovakéva,’ ‘umi iva’evape ndaija’éiva,’ oñorairõta umi ijerovia haña itupãre ko arapokõindy oñembyaívape. Ha pe Yvága rembiguái katu ohechauka va’erã pe espíritu ojehechauka va’ekue Mbo’ehárape. Ñemomirĩ ha mborayhúpe omba’apova’erã yvyporakuéra pysyrõrã rehe.”

“Pablo osemi umi oñemoĩva Tupã rembiapo rehe, omojojávo chupekuéra umi kuimba’épe ojapo va’ekue ñorairõ umi jeroviapy rehegua ndive Israel yma guarépe. Ha’e he’i: ‘Ha Jannes ha Jambres ojokóhaguéicha Moiséspe, upéicha avei ko’áva oñemoĩ pe añetegua rehe; kuimba’e akãvai, oñemboyke va’ekue pe jerovia rehegua. Péro ndohasamo’ávái tenonde gotyo: hi’áva ojekuaáta opavavépe, ha’ekuéra reheguaicha avei ojekuaa va’ekue.’ Jaikuaa oñuahêta ha ára ojehechaukatahápe mba’eveichaitépa itavy ñorairõ Tupã rehe. Ikatu jaha’arõ py’a guapýpe, paciencia ha jerovia reheve, taha’e jepe mba’éichapa oñeñe’ẽ vai ha oñemboyke ñanderehe; ‘mba’eve ningo ndañemokañýva, ndojekuaáimo’ãiva,’ ha umi omomba’éva Tupãme ha’e omomba’éta chupekuéra yvypóra ha ánhel kuéra renondépe. Ñande jajuhuva’erã ñande pype umi reformadór kuéra ñemhasa asy. Ojehai: ‘Umi nde rehe oñeñe’ẽ vai va’ekue ñe’ẽ vai ho’a che ári.’ Cristo oikuaa ñande mba’asy. Avave ñande apytégui nohenóiva’erã omondo haña pe kurusu ha’eño. Pe Kuimba’e Ohasa Asýva Calvariopegua oñandu ñande jehasa asy, ha ha’e voi ohasa asy haguére oñeha’arõ jave, ikatu avei oipytyvõ umi oívape ñembyasy ha prueba pype hesehápe. ‘Ha añetehápe, opavave oikoseva’erã tekokatu rehe Cristo Jesúspe ohasáta persecución. Péro umi kuimba’e ivaíva ha umi ombotavýva vaietéveta ohóvo, ombotavy ha

oñembotavy. Nde katu eñemoĩ hatã umi mba'épe reikuaa ha remoarandu va'ekuépe.” Review and Herald, January 10, 1888.